

Na osnovu člana 8. stav 3. alineja 37. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 49/06 i 51/09), člana 19. stav 1. tačka 2. Statuta Općine Breza („Službene glasnik Općine Breza“, broj: 08/09- prečišćeni tekst), člana 104. i 105. Odluke o komunalnom redu („Službene glasnik Općine Breza“, broj: 14/14- prečišćeni tekst), a u vezi sa odredbama Zakona o zaštiti i dobrobiti životinja („Službeni glasnik BiH“, broj: 25/09), Zakona o veterinarstvu BiH („Službeni glasnik BiH“, broj: 34/02), Zakona o veterinarstvu Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 46/00) i Zakona o komunalnim djelatnostima („Službene novine ZDK“, broj: 17/08), Općinsko vijeće Breza na ____ . sjednici održanoj dana ____ . ____ . 2018. godine, *d o n o s i*

O D L U K U

o uslovima i načinu držanja pasa, te načinu postupanja sa napuštenim i izgubljenim psima na području općine Breza

I OPĆE ODREDBE

Član 1.

- (1) Ovom odlukom propisuju se uslovi i način držanja pasa, kretanje pasa po javnim površinama i objektima javne namjene, obaveza cijepljenja, registracije i označavanja pasa, kontrola njihovog razmnožavanja, način postupanja sa napuštenim i izgubljenim psima, psima lualicama, te nadzor i kaznene odredbe.
- (2) Određene odredbe ove odluke ne primjenjuju se na službene pse koje u obavljanju svojih poslova koriste tijela državne uprave i druge pravne osobe (npr. policija, granična služba, zaštitari i sl.), pse osposobljene za pomoć osobama sa posebnim potrebama i invaliditetom (npr. vodiče slijepih i slabovidnih osoba), te pse tartufare i lovačke pse samo za vrijeme lova.
- (3) Odredbe ove Odluke primjenjuju se i na ostale kućne ljubimce koji su definisani Zakonom o zaštiti i dobrobiti životinja BiH.

Član 2.

U ovoj odluci pojedini pojmovi imaju slijedeće značenje:

- **eutanazija psa** je poseban način usmrćivanja psa koje isključuje patnju i bol;
- **higijenski servis** je služba za prikupljanje i uklanjanje napuštenih, izgubljenih i uginulih pasa, te pasa lualica;
- **izgubljeni pas** je onaj pas koji je napustio posjednika bez njegove volje i on ga traži;
- **napušteni pas** je onaj pas kojeg je posjednik svjesno napustio, kao i onaj kojeg je napustio zbog više sile kao što su bolest, smrt ili gubitak slobode;

- **neupisan pas** je pas poznatog ili nepoznatog posjednika koji nije registriran u skladu sa važećim propisima;
- **opasan pas** je pas koji je posebnim propisom označen kao takav;
- **pas** je kućna životinja koju čovjek drži radi druženja, rekreacije, zaštite i pomoći ili zbog zanimanja za tu životinju;
- **posjednik psa** je pravno ili fizičko lice koje je kao vlasnik, korisnik, držalac ili čuvar, stalno ili privremeno zaduženo ili odgovorno za životinju;
- **pas litalica** je neregistrirana/registrirana i neoznačena/označena životinja čiji je posjednik nepoznat, a o kojoj se niko ne brine i koja bez nadzora luta ulicama i drugim javnim površinama;
- **sklonište za životinje** je prostor u koji se smještaju pronađene životinje (napuštene i izgubljene životinje, psi litalice i sl.) na daljnju brigu i moguće udomljavanje;
- **veterinar** je doktor veterinarske medicine ili diplomirani veterinar sa veterinarskom licencom;
- **ovlaštene veterinarske organizacije** su veterinarska stanica, veterinarska ambulanta, veterinarska bolnica i veterinarska klinika;
- **kućni ljubimci** su psi, domaće mačke, domaće ptice, mali glodari, terarijske, akvarijske i druge životinje koje se uzgajaju ili drže za društvo, rekreaciju, zaštitu ili pomoć čovjeku.

II. USLOVI I NAČIN DRŽANJA PASA

Član 3.

- (1) Na području centra grada Breza, kojeg omeđuju ulice užeg urbanog područja grada utvrđenog Urbanističkim planom grada, kućni ljubimci mogu se držati isključivo unutar svojih stambenih jedinica. Granice užeg urbanog područja grada definisane su članom 104. Odluke o komunalnom redu („Službene glasnik Općine Breza“, broj: 14/14- prečišćeni tekst).
- (2) Na ostalim područjima općine Breza psi se moraju držati tako da ne ugrožavaju fizički i psihički integritet, te ličnu sigurnost i imovinu građana, javni red i mir i životnu sredinu, pri čemu uslovi i način držanja pasa moraju biti u skladu sa propisima o zaštiti i dobrobiti životinja, veterinarstvu, zaštiti okoliša, javnom redu i miru, vlasničko-pravnim odnosima i odredbama ove odluke.
- (3) Posjednik psa je dužan obezbijediti životinji adekvatan smještaj, neophodnu njegu, pravilnu ishranu, zdravstvenu zaštitu, odgovarajuće higijenske i veterinarsko-zdravstvene uslove prostora u kojem boravi, te obezbijediti da se držanjem životinje ne zagađuje okolina i ne uznemiravaju treća lica.
- (4) Fizičko lice kao posjednik psa, ne može biti mlađe od 18 godina.

Član 4.

Pas se može držati u slijedećim prostorima:

- u stanu u stambenoj zgradi;
- u porodičnoj kući,
- u dvorištu porodične kuće, osim na području iz člana 3. stav 1. ove Odluke.
- u dvorištu stambene zgrade, zajedničkom dvorištu porodične kuće i dvorištu sa većim brojem porodičnih kuća u posebnom objektu (kućica ili boks), uz saglasnost svih vlasnika stanova, suvlasnika porodične kuće, odnosno svih vlasnika porodičnih kuća, osim na području iz člana 3. stav 1. ove Odluke.

Član 5.

- (1) Dvorište u smislu odredaba ove Odluke je preostali dio građevinske parcele ograđen ili neograđen, koji pripada stambenoj zgradi, odnosno porodičnoj kući ili većem broju porodičnih kuća.
- (2) Dvorište koje se nalazi uz površinu javne namjene i površinu u javnom korištenju, a u kome se drži pas, mora biti ograđeno.
- (3) Posjednik psa dužan je osigurati njegovo držanje u porodičnoj kući i dvorištu porodične kuće na način na koji se, shodno propisima o vlasništvu, poštuju prava vlasnika susjednih nekretnina.
- (4) Posjednik psa je dužan da obezbijedi za psa odgovarajući objekat (kućicu ili boks), te ga držati na način da ne ugrožava ličnu sigurnost građana.

Član 6.

- (1) Pas koji se drži u neograđenom dvorištu, vrtu ili sličnom zemljištu, mora biti sigurno vezan lancem, na način da ne ometa kretanje i sigurnost građana ili mora biti smješten u boks odnosno kućicu koji će spriječiti nekontrolisano kretanje psa, te osigurati da se životinja neće moći samostalno udaljiti i izaći na javnu površinu bez povodca, zaštitnih sredstava i nadzora.
- (2) Pas se može vezati oko vrata adekvatnom ogrlicom ili kaišem koji se ne usijeca u kožu i koji ne može dovesti do povreda.
- (3) Pas koji se drži u ograđenom dvorištu ili drugom zemljištu ne mora biti vezan ukoliko ograda visinom i čvrstoćom osigurava sigurnost prolaznika i susjeda, a posjednik psa je dužan na vidnom mjestu postaviti tablu sa crtežom i natpisom koji ukazuje i upozorava na prisustvo psa u dvorištu, te mora imati ispravno zvono na ulaznim dvorišnim vratima.

Član 7.

Ako pas nanese povredu ili ošteti nečiju imovinu, posjednik psa je odgovoran za nanesenu povredu, te je dužan i odgovoran izvršiti popravku ili nadoknaditi materijalnu štetu oštećenom fizičkom ili pravnom licu.

Član 8.

- (1) Ukoliko se pojavi zarazna bolest ili znakovi na osnovu kojih se može posumnjati da je pas obolio ili uginuo od zarazne bolesti, posjednik je dužan odmah obavijestiti ovlaštenu veterinarsku stanicu, te zatvoriti životinju i držati je zatvorenu do veterinarskog pregleda, a nakon pregleda postupati prema naređenim uputama.
- (2) Posjednik psa koji je ugrizao ili povrijedio čovjeka, bez obzira na to da li je ugriz vidljiv ili ne, i bez obzira da li je pas cijepljen ili ne, dužan je o tome odmah obavijestiti ovlaštenu veterinarsku stanicu, a životinju držati zatvorenu do veterinarskog pregleda.
- (3) Prijavu iz stava 2. ovog člana dužan je podnijeti i oštećeni.

Član 9.

Posjednik psa dužan je odmah, a najkasnije u roku od 24 sata, prijaviti uginuće životinje ovlaštenoj veterinarskoj stanici odnosno veterinaru radi utvrđivanja uzroka uginuća.

Član 10.

Posjednik psa koji se o njemu ne može brinuti dužan je pronaći udomitelja, odnosno fizičko ili pravno lice koje će o njemu brinuti na propisan način ili ga predati skloništu za životinje, te snositi troškove boravka do udomljenja ili drugog načina zbrinjavanja životinje.

Član 11.

- (1) Posjednik opasnog/potencijalno opasnog psa dužan je životinju držati u skladu sa propisima o zaštiti i dobrobiti životinja, veterinarstvu, zaštiti prirode, javnome redu i miru, te odredbama Pravilnika o držanju opasnih životinja („Službeni glasnik BiH“, broj: 27/10).
- (2) Opasan pas može biti bilo koja jedinka te vrste, porijeklom od bilo koje pasmine koja je ničim izazvana, napala čovjeka i nanijela mu tjelesne ozljede ili ga usmrtila, ničim izazvana napala drugog psa i nanijela mu teške tjelesne ozljede, uzgajana ili dresirana za borbe pasa ili zatečena u organiziranoj borbi s drugim psom, te pas pasmine terijera tipa *bull* koji ne potiče iz uzgoja iz člana 8. stav 1. Pravilnika o držanju opasnih životinja (*pit bull* terijer) i njegovi križanci.
- (3) Činjenicu da je pas opasan utvrđuje veterinarski inspektor ili ovlašteni veterinar, po podnesenoj prijavi o ničim izazvanom napadu na čovjeka s nanesenim tjelesnim ozljedama ili usmrćenjem ili ničim izazvanom napadu na drugu životinju s nanesenim teškim tjelesnim ozljedama. Po podnesenoj prijavi postupak vodi veterinarski inspektor.

Član 12.

Zabranjeno je:

- ubiti psa bez opravdanog razloga, nanositi mu bol, patnju ili povredu, mučiti psa i namjerno ga izlagati stresu i strahu;
- držati psa i postupati sa psom na način kojim se ugrožava zdravlje i sigurnost drugih životinja i ljudi;
- zanemarivati psa s obzirom na njegovu zdravlje, smještaj, ishranu i njegu;
- huškati psa na druge životinje ili ljude ili ih dresirati na agresivnost, obučavati psa za borbe, te organizirati borbe pasa;
- napuštati psa ili postupati na način kojim se omogućava bijeg psa;
- dovođenje i napuštanje pasa na područje općine Breza sa područja drugih općina;
- šišanje pasa na javnim površinama, pojenje pasa na javnim česmama i bunarima namjenjenim za vodosnabdijevanje građana;
- samostalno zbrinjavanje i hranjenje pasa lutalica na javnim površinama, u zajedničkim prostorijama i dvorištima i sl.;
- ostavljanje leševa uginulih pasa na javnim površinama, šumskim površinama i kanalima i na poljoprivrednom zemljištu;
- ukopavanje uginulih pasa van mjesta određenog za tu svrhu.

III. KRETANJE PASA PO JAVNIM POVRŠINAMA I OBJEKTIMA JAVNE NAMJENE

Član 13.

- (1) Zbog zdravstvenih, higijenskih i drugih razloga, zabranjeno je uvoditi psa (koji se kreće slobodno ili na povodcu) u objekte i na površine javne namjene (objekte koje koriste organi državne uprave, zdravstvene, prosvjetne, vjerske, kulturne, sportske, poštanske, telekomunikacione, finansijske i druge objekte javne namjene, groblja/mezarja, tržnice,

pijace, uređena dječja igrališta, školska dvorišta, dječije vrtiće, spomen parkove, sportske i rekreacijske terene, kupališta, sajmove, javne skupove, vozila javnog prijevoza i slično), što će se obavezno označiti znakom sa prekriženim likom psa.

- (2) O dozvoli ili zabrani uvođenja psa u trgovačke objekte, hotele, apartmane, restorane i druge smještajne i ugostiteljske objekte odlučuje odgovorno lice ili vlasnik objekta i to označava postavljanjem znaka sa likom psa, odnosno sa prekriženim likom psa na ulaznim vratima objekta.
- (3) Znakove na javnim površinama postavlja i održava JP „Komunalno“ d.o.o Breza uz prethodnu saglasnost Službe za prostorno uređenje, zaštitu okoliše, geodetske i imovinsko-pravne poslove, a za privatne objekte i površine za postavljanje znakova zaduženi su njihovi vlasnici.

Član 14.

- (1) Izvođenje pasa je dozvoljeno na javnim površinama na kojima se mogu kretati pješaci, a koje nisu vidno obilježene zabranom.
- (2) Izvođenje opasnih pasa izvan zatvorenog prostora i na javnu površinu dopušteno je isključivo sa zaštitnom korpom (brnjicom) na njušci i na kratkom povodcu koji ne može da bude duži od jednog metra, te pod nadzorom posjednika.
- (3) Psi malog i srednjeg rasta (minijturni i mali psi visine do 40 centimetara), kao i psi do četiri mjeseca starosti, mogu se pod nadzorom posjednika izvoditi izvan zatvorenog prostora i na javnu površinu na povodcu dužine do tri metra i bez zaštitne korpe, osim ako predstavljaju opasnost po okolinu u skladu sa posebnim propisima.
- (4) Izuzetno psi iz stava 3. ovog člana mogu se slobodno kretati bez povodca uz nadzor posjednika na svim površinama izvan užeg gradskog područja općine Breza.
- (5) Služba za prostorno uređenje, zaštitu okoliše, geodetske i imovinsko-pravne poslove može rješenjem odrediti vremenski period i javne površine na kojima je dozvoljeno, odnosno zabranjeno slobodno kretanje pasa. JP „Komunalno“ d.o.o Breza je dužno da na osnovu rješenja nadležne službe postavi vidne oznake na kojima je naznačena dozvola, odnosno zabrana slobodnog kretanja pasa.
- (6) Prilikom izvođenja psa na javne površine, posjednik psa je dužan da sa sobom nosi službenu ispravu/dokument za psa, izdatu u skladu sa posebnim propisom.
- (7) Zabranjeno je nevakcinisanog/necijepljenog, neupisanog i neoznačenog psa izvoditi na javnu površinu.

Član 15.

- (1) Prilikom držanja pasa u vlastitom automobilu, posjednik je dužan onemogućiti izlazak psa bez nadzora na javnu saobraćajnu površinu.
- (2) Posjedniku je zabranjeno vođenje psa na javnoj saobraćajnoj površini (sa ili bez povodca) prilikom vožnje biciklom ili drugim motornim vozilom.

Član 16.

- (1) Posjednik psa je dužan bez odlaganja očistiti svaku površinu koju zaprlja ili zagadi njegova životinja na bilo koji način.
- (2) Fekalije se odlažu u označene kante postavljene na javnim površinama. O postavljanju i održavanju opreme za odlaganje fekalija pasa, stara se JP „Komunalno“ d.o.o. Breza.

IV. CIJEPLJENJE, REGISTRACIJA I OZNAČAVANJE PASA

Član 17.

- (1) Posjednik psa je dužan da u skladu sa ovom odlukom i drugim važećim propisima izvrši cijepljenje/vakcinisanje, registrovanje i označavanje/čipovanje psa.
- (2) Zabranjeno je držati psa koji nije cijepljen/vakcinisan, koji nije upisan u registar/upisnik pasa i koji nije označen/čipovan u skladu sa ovom odlukom i propisima o veterinarstvu.
- (3) Posjednik psa mora imati propisanu službenu ispravu/dokument o upisu/registraciji i čipovanju psa, te vakcinaciji psa protiv bjesnila i obavljenom tretmanu protiv parazita.

Član 18.

- (1) Posjednik psa dužan je voditi brigu o njegovom zdravlju, te psa redovno cijepiti protiv bjesnila i drugih zaraznih bolesti.
- (2) Psi stariji od tri mjeseca moraju jednom godišnje biti cijepljeni protiv bjesnila, s tim da između dva cijepljenja ne smije proteći više od 12 mjeseci.
- (3) Posjednik psa mora omogućiti zaštitno cijepljenje protiv bjesnila psa koji tokom godine navrší tri mjeseca u roku od 14 dana od dana kada napuni tri mjeseca, a novonabavljenog psa koji nije ranije cijepljen protiv bjesnila, u roku od 14 dana od dana njegove nabavke.
- (4) Troškove i naknade za veterinarsko-zdravstvene preglede, cijepljenja i druge zaštitne mjere snosi posjednik psa.

Član 19.

- (1) Posjednici pasa dužni su registrirati pse u roku od sedam dana od dana sticanja vlasništva, odnosno odjaviti psa u slučaju svakog gubitka posjeda životinje (nestanka, prodaje, darovanja, uginuća i sl.) u roku od sedam dana od nastalog događaja u ovlaštenoj veterinarskoj stanici koja vodi registar pasa.
- (2) Nabavku mladunčeta posjednik mora prijaviti najkasnije do napunjenog četvrtog mjeseca njegove starosti.
- (3) Ovlaštena veterinarska stanica za upisivanje pasa u registar vodi evidenciju o cijepljenim/vakcinisanim i označenim/čipovanim psima, te izdaje potrebne službene isprave/dokumenta.
- (4) Evidenciju cijepljenih/vakcinisanih i označenih/čipovanih pasa ovlaštena veterinarska stanica dužna je redovno dostavljati Službi za privredu Općine Breza.

Član 20.

- (1) Svi psi koji se nalaze na području općine Breza moraju biti identifikovani i evidentirani u skladu sa Pravilnikom o identifikaciji i vođenju evidencije pasa, mačaka i pitomih vretica u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 96/16), a za pravovremenu identifikaciju odgovoran je posjednik psa.
- (2) Psi podliježu identifikaciji postavljanjem mikročipa u roku od sedam dana od dana prvog sticanja vlasništva, dok je identifikacija za pse koji ne mijenjaju vlasnika obavezna nakon navršena tri mjeseca starosti, a najkasnije prilikom prvog cijepljenja protiv bjesnila.
- (3) Identifikaciju pasa obavlja nadležna veterinarska stanica.

V. KONTROLA RAZMNOŽAVANJA PASA

Član 21.

- (1) Posjednik psa je dužan osigurati kontrolu razmnožavanja psa, te mora onemogućiti i spriječiti svako nekontrolisano i neplanirano razmnožavanje pasa.
- (2) Prilikom planiranja razmnožavanja psa, posjednik psa je dužan voditi računa o broju potomaka psa radi osiguranja prostornih i drugih uslova držanja u skladu sa propisima o veterinarstvu, zaštiti i dobrobiti životinja, te ovom odlukom.
- (3) Kontrola razmnožavanja pasa provodi se preventivnim djelovanjem, te sterilizacijom ili kastracijom životinje.

VI. POSTUPANJE SA NAPUŠTENIM I IZGUBLJENIM PSIMA, TE PSIMA LUTALICAMA

Član 22.

- (1) Hvatanje, sakupljanje, transport, smještaj i zbrinjavanje napuštenih i izgubljenih pasa, pasa koji se kreću javnom površinom bez nadzora posjednika, te pasa lutalica, osiguravaju zaposleni u higijenskom servisu i skloništu za životinje, kojeg u skladu sa Zakonom o zaštiti i dobrobiti životinja, osniva fizičko ili pravno lice, općina, grad, kanton ili entitet.
- (2) Na području općine Breza, hvatanje, sakupljanje, transport, smještaj i zbrinjavanje napuštenih i izgubljenih pasa, pasa koji se kreću javnom površinom bez nadzora posjednika, te pasa lutalica, vršit će se savremenim metodama, na human način i bez zlostavljanja, uz primjenu odgovarajuće opreme i prevoznih sredstava, a u skladu sa propisima o zaštiti i dobrobiti životinja i veterinarstvu.
- (3) Do osnivanja tijela iz stava 1. ovog člana, Općina Breza i ovlaštena pravna lica će zaključivati posebne ugovore o provođenju kastracije, sterilizacije i obilježavanja napuštenih životinja, naročito pasa lutalica, te njihovog ponovnog puštanja na mjesta prirodnog staništa, a u svrhu stabilizacije populacije napuštenih životinja kontrolom njihove reprodukcije u kratkom roku.
- (4) Poslovi iz stava 3. ovog člana će se provoditi dva puta godišinje(proljetna i jesenja faza), a za što će Općinski načelnik donositi posebne Odluke.

Član 23.

- (1) Posjednik izgubljenog psa dužan je ovlaštenoj veterinarskoj stanici bez odlaganja prijaviti nestanak životinje, a najkasnije u roku od 48 sati od dana nestanka.
- (2) Ako posjednik psa ne prijavi nestanak iz stava 1. ovog člana, smatra se da je napustio životinju.
- (3) Pronalazač napuštenog ili izgubljenog psa dužan je o nalasku obavijestiti ovlaštenu veterinarsku stanicu, te pružiti životinji odgovarajuću pomoć do vraćanja posjedniku ili do smještaja u sklonište.
- (4) Posjednik napuštenog ili izgubljenog psa dužan je nadoknaditi svaku vrstu štete koju počinu pas od trenutka nestanka ili napuštanja do trenutka vraćanja posjedniku ili odgovarajućeg zbrinjavanja.

Član 24.

- (1) Eutanazija/usmrćivanje psa se provodi u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti i dobrobiti životinja.
- (2) Ako se radi o kućnom ljubimcu, troškove eutanazije snosi posjednik, a ako se radi o psima lutalicama troškovi padaju na teret budžeta Općine.

VII. KAZNE NE ODREDBE

Član 25.

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 300,00 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba, a novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba u slijedećim slučajevima:

- Ako prilikom izvođenja psa na javne površine, sa sobom nema službenu ispravu/dokument za psa, izdatu u skladu sa posebnim propisom (član 14. stav 6.);
- Ukoliko prilikom držanja psa u vlastitom automobilu, omogući izlazak psa bez nadzora na javnu saobraćajnu površinu (član 15. stav 1.);
- Ako vodi psa na javnoj saobraćajnoj površini (sa ili bez povodca) prilikom vožnje biciklom ili drugim motornim vozilom (član 15. stav 2.);
- Ukoliko bez odlaganja ne očisti svaku površinu koju zaprlja ili zagadi njegova životinja na bilo koji način (član 16. stav 1.);
- Ako fekalije ne odlaže u označene kante postavljene na javnim površinama ili ako ne postavi ili ne održava opremu za odlaganje fekalija pasa (član 16. stav 2.).

Član 26.

Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 700,00 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba, a novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba u slijedećim slučajevima:

- Ukoliko se držanjem psa ugrožavaju fizički i psihički integritet, te lična sigurnost i imovina građana, javni red, mir i životna sredina, ili ne ispunjava uslove o načinu držanja pasa u skladu sa propisima o zaštiti i dobrobiti životinja, veterinarstvu, zaštiti okoliša, javnom redu i miru, vlasničko-pravnim odnosima i odredbama ove odluke (član 3. stav 2.);
- Ako životinji ne obezbijedi adekvatan smještaj, neophodnu njegu, pravilnu ishranu, zdravstvenu zaštitu, odgovarajuće higijenske i veterinarsko-zdravstvene uslove prostora u kojem boravi, ili držanjem životinje zagađuje okolinu i uznemirava treća lica (član 3. stav 3.);
- Ako se ponaša suprotno odredbama člana 4. odnosno drži psa izvan stana u stambenoj zgradi; izvan porodične kuće; izvan dvorišta porodične kuće; izvan dvorišta stambene zgrade, zajedničkog dvorišta porodične kuće ili dvorišta sa većim brojem porodičnih kuća u posebnom objektu (kućica ili boks), bez saglasnosti svih vlasnika stanova, suvlasnika porodične kuće, odnosno svih vlasnika porodičnih kuća;
- Ako drži psa u dvorištu koje se nalazi uz površinu javne namjene i površinu u javnom korištenju, a nije ograđeno (član 5. stav 2.);
- Ne obezbijedi za psa odgovarajući objekat (kućicu ili boks) ili objekat za držanje pasa nije udaljen najmanje tri metra od susjedne parcele odnosno od susjednog stambenog objekta (član 5. stav 4.);
- Veže psa oko vrata neadekvatnom ogrlicom ili kaišem koji se usijeca u kožu ili koji može dovesti do povreda (član 6. stav 2.);

- Ako na vidnom mjestu ne postavi tablu sa crtežom i natpisom koji ukazuje i upozorava na prisustvo psa u dvorištu ili nema ispravno zvono na ulaznim dvorišnim vratima (član 6. stav 3.);
- Ako uvodi psa (koji se kreće slobodno ili na povodcu) u objekte i površine javne namjene (objekte koje koriste organi državne uprave, zdravstvene, prosvjetne, vjerske, kulturne, sportske, poštanske, telekomunikacione, finansijske i druge objekte javne namjene, groblja/mezarja, tržnice, pijace, uređena dječja igrališta, školska dvorišta, dječije vrtiće, spomen parkove, sportske i rekreacijske terene, kupališta, sajmove, javne skupove, vozila javnog prijevoza i slično), koji su označeni znakom sa prekrštenim likom psa (član 13. stav 1.);
- Izvede opasnog psa izvan zatvorenog prostora i na javnu površinu bez zaštitne korpe (brnjice) na njušci ili na povodcu koji je duži od jednog metra, ili je pas bez nadzora posjednika (član 14. stav 2.);
- Ako pse malog i srednjeg rasta (minijturni i mali psi visine do 40 centimetara), kao i pse do četiri mjeseca starosti, izvede bez nadzora posjednika izvan zatvorenog prostora i na javnu površinu na povodcu dužem od tri metra i bez zaštitne korpe, ili ako predstavljaju opasnost po okolinu (član 14. stav 3.).

Član 27.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 700,00 KM do 1.000,00 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba, a novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 7.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba u slijedećim slučajevima:
- Ako drži psa na području centra grada Breza, kojeg omeđuju ulice užeg urbanog područja grada utvrđenog Urbanističkim planom grada, kućni ljubimci mogu se držati isključivo unutar svojih stambenih jedinica (član 3. stav 1.);
 - Ako drži psa u neograđenom dvorištu, vrtu ili sličnom zemljištu, bez lanca, na način da ometa kretanje i sigurnost građana ili nije smješten u boks odnosno kućicu kako bi spriječio nekontrolisano kretanje psa, ili omogućiti da se životinja samostalno udalji i izađe na javnu površinu bez povodca, zaštitnih sredstava i nadzora (član 6. stav 1.);
 - Bez odlaganja ne obavijesti nadležnu veterinarsku stanicu ili ne zatvori životinju i ne drži je zatvorenu do veterinarskog pregleda ili nakon pregleda ne postupi prema naređenim uputama, a postoji sumnja da se pojavila zarazna bolest ili postoje znakovi na osnovu kojih se može posumnjati da je pas obolio ili uginuo od zarazne bolesti ili kao posjednik psa koji je ugrizao ili povrijedio čovjeka, bez obzira na to da li je ugriz vidljiv ili ne, i bez obzira da li je pas cijepljen ili ne, odmah ne obavijesti nadležnu veterinarsku stanicu ili životinju ne drži zatvorenu do veterinarskog pregleda (član 8. stav 1. i 2.);
 - Ukoliko odmah, a najkasnije u roku od 24 sata, ne prijavi uginuće životinje nadležnoj veterinarskoj stanici odnosno veterinaru radi utvrđivanja uzroka uginuća (član 9. stav 1.);
 - Ako psu o kojem se ne može brinuti ne pronađe udomitelja, odnosno fizičko ili pravno lice koje će o njemu brinuti na propisan način ili ga ne preda skloništu za životinje ili ako ne snosi troškove boravka do udomljenja ili drugog načina zbrinjavanja životinje (član 10. stav 1.);
 - Ako izvrši radnje iz člana 12. odnosno, ubije psa bez opravdanog razloga, nanese mu bol, patnju ili povredu, muči psa i namjerno ga izlaže stresu i strahu ili drži psa i postupa sa psom na način kojim se ugrožava zdravlje i sigurnost drugih životinja i ljudi ili zanemari psa s obzirom na njegovo zdravlje, smještaj, ishranu i njegu; huška psa na druge životinje ili ljude ili ih dresira na agresivnost, obučava psa za borbe, ili organizira borbe pasa ili napušta psa ili postupa na način kojim se omogućava bijeg psa ili dovodi i napušta psa na

područje općine Breza sa područja drugih općina ili šiša psa na javnim površinama, poji psa na javnim česmama i bunarima namjenjenim za vodosnabdijevanje građana ili samostalno zbrinjava i hrani psa lutalicu na javnim površinama, u zajedničkim prostorijama i dvorištima i sl., ili ostavi leš ili leševe uginulih pasa na javnim površinama ili šumskim površinama ili kanalima ili na poljoprivrednom zemljištu, ili ukopava uginule pse van mjesta određenog za tu svrhu;

- Nevakcinisanog/necijepljenog, neupisanog i neoznačenog psa izvede na javnu površinu (član 14. stav 7.);
- Ne izvrši cijepljenje/vakcinisanje, registrovanje i označavanje/čipovanje psa (član 17. stav 1.);
- Drži psa koji nije cijepljen/vakcinisan ili koji nije upisan u registar/upisnik pasa ili koji nije označen/čipovan (član 17. stav 2.);
- Ne posjeduje propisanu službenu ispravu/dokument o upisu/registraciji i čipovanju psa, te vakcinaciji psa protiv bjesnila i obavljenom tretmanu protiv parazita (član 17. stav 3.);
- Ne registrira psa ili pse u roku od sedam dana od dana sticanja vlasništva, ili ne odjavi psa u slučaju svakog gubitka posjeda životinje (nestanka, prodaje, darovanja, uginuća i sl.) u roku od sedam dana od nastalog događaja u nadležnoj općinskoj službi, te veterinarskoj organizaciji koja vodi registar pasa (član 19. stav 1.);
- Ne prijavi nabavku mladunčeta najkasnije do napunjenog četvrtog mjeseca njegove starosti (član 19. stav 2.);
- Ako ne izvrši identifikaciju psa postavljanjem mikročipa u roku od sedam dana od dana prvog sticanja vlasništva, ili ako ne izvrši identifikaciju psa koji ne mijenja vlasnika nakon navršena tri mjeseca starosti, a najkasnije prilikom prvog cijepljenja protiv bjesnila (član 20. stav 2.);
- Ukoliko ne osigura kontrolu razmnožavanja psa, te omogući i ne spriječi svako nekontrolisano i neplanirano razmnožavanje pasa (član 21. stav 1.);
- Ne vodi računa o broju potomaka psa radi osiguranja prostornih i drugih uslova držanja u skladu sa propisima o veterinarstvu, zaštiti i dobrobiti životinja, te ovom odlukom (član 21. stav 2.);
- Ako ne provodi preventivna djelovanja, sterilizaciju ili kastraciju životinje (član 21. stav 3.);
- Ukoliko ne vrši hvatanje, sakupljanje, transport, smještaj i zbrinjavanje napuštenih i izgubljenih pasa, pasa koji se kreću javnom površinom bez nadzora posjednika, te pasa lutalica, savremenim metodama, na human način i bez zlostavljanja, uz primjenu odgovarajuće opreme i prevoznih sredstava, protivno propisima o zaštiti i dobrobiti životinja i veterinarstvu (član 22. stav 2.);
- Ako bez odlaganja ne prijavi nestanak životinje (član 23. stav 1.);
- Ako napusti životinju (član 23. stav 2.);
- Ako ne nadoknadi troškove eutanazije za kućne ljubimce (član 24. stav 2.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM kaznit će se i odgovorna osoba u pravnom licu za prekršaje iz člana 25., 26. i 27., a koje počinji pravna osoba.

(3) Novčanom kaznom u iznosu koji je određen za fizička lica, kaznit će se roditelj, odnosno staratelj maloljetnika za prekršaje iz člana 25., 26. i 27., a koje počinji maloljetnik.

VIII. PROVOĐENJE I NADZOR

Član 28.

- (1) Provođenje odredbi ove odluke vrše službe za upravu Općine Breza, ovlaštene veterinarske organizacije, svako u okviru svoje nadležnosti.
- (2) Preduzimanje mjera za provođenje odredbi ove odluke smatra se hitnim i od posebnog je interesa za općinu Breza.
- (3) Nadzor nad provođenjem odredbi ove odluke vrše komunalno-ekološki kontrolori, te sanitarno-komunalni inspektor Općine Breza, svako u okviru svoje nadležnosti.
- (4) Policijski službenici MUP-a ZDK, Policijska stanica Breza, vrše provođenje i nadzor odredbi ove odluke u skladu sa svojim ovlaštenjima propisanim Zakonom o javnom redu i miru, Odlukom o javnom redu i miru (Službeni glasnik Općine Breza, broj: 5/17-prečišćeni tekst) i drugim propisima.
- (5) Kantonalna veterinarska inspekcija, u skladu sa svojim ovlaštenjima, vrši nadzor nad provođenjem odredbi ove odluke koje su uređene Zakonom o veterinarstvu BiH („Službeni glasnik BiH“, broj: 34/02), Zakonom o veterinarstvu Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 46/00) i Zakonom o zaštiti i dobrobiti životinja („Službeni glasnik BiH“, broj: 25/09).

Član 29.

- (1) Prilikom vršenja nadzora nad poštivanjem odredbi ove odluke nadležni inspektori imaju slijedeća prava i obaveze:
 - da narede izvršenje obaveza utvrđenih ovom odlukom i preduzimaju preventivne, korektivne i represivne mjere i radnje izdavanjem usmenih ili pisanih naređenja ili upozorenja na licu mjesta ili naknadno po saznanju za počinjenu nepravilnost ili prekršaj;
 - da donose rješenja u pisanoj formi radi otklanjanja nepravilnosti u skladu sa Zakonom o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH i Zakonom o upravnom postupku;
 - na licu mjesta izreknu novčanu kaznu prekršajnim nalogom;
 - podnesu zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka;
 - podnesu krivičnu prijavu, ukoliko je određeno postupanje predviđeno kao krivično djelo posebnim zakonom;
 - da preduzimaju i druge mjere za koje su ovlašteni posebnim propisima.
- (2) Protiv rješenja nadležnog inspektora donesenog u pisanoj formi može se izjaviti žalba u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.
- (3) Žalba izjavljena na rješenje nadležnog inspektora podnosi se Drugostepenoj komisiji za žalbe koju formira i imenuje Općinsko vijeće Breza, a ista ne odlaže izvršenje rješenja.

Član 30.

U slučaju kada jedan organ smatra da nije ovlašten postupati, bez odlaganja će u pismenoj formi ili usmenoj formi uz sačinjavanje službene zabilješke obavijestiti drugi nadležni organ o saznanjima koja ima radi hitnog postupanja tog organa.

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 31.

Posjednici pasa dužni su da izvrše registraciju i označavanje pasa, te način držanja pasa usklade sa odredbama ove odluke u roku od 3 mjeseca od dana stupanja na snagu ove odluke.

Član 32.

Danom stupanja na snagu ove odluke, prestaju da važi Odluka o uslovima, držanju i načinu postupanja sa kućnim ljubimcima i nezbrinutim životinjama ("Službeni glasnik Općine Breza", broj: 1/15).

Član 33.

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Općine Breza".

**PREDSJEDAVAJUĆI
OPĆINSKOG VIJEĆA**

Vedad Jusić, s.r

O b r a z l o ž e n j e

I. Pravni osnov za donošenje odluke

Pravni osnov za donošenje Odluke o uslovima i načinu držanja pasa, te načinu postupanja sa napuštenim i izgubljenim psima na području općine Breza sadržan je u odredbama:

1. **Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 49/06 i 51/09):** Jedinica lokalne samouprave ima vlastite nadležnosti ustanovljene ustavom i zakonom i ima pravo baviti se svim pitanjima od lokalnog značaja koja nisu isključena iz njene nadležnosti, niti dodijeljena u nadležnost neke druge vlasti na osnovu ustava i zakona. U vlastite nadležnosti jedinice lokalne samouprave pored ostalog spada i zaštita životinja (**član 8**).
2. **Statuta Općine Breza („Službene glasnik Općine Breza“, broj: 08/09- prečišćeni tekst):** Općinsko vijeće u okviru svoje nadležnosti donosi odluke i druge opće akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga Općine (**član 19 ili 115**).
3. **Odluka o komunalnom redu (Službene glasnik Općine Breza“, broj: 14/14- prečišćeni tekst):** Granice užeg urbanog područja grada utvrđeni su Urbanističkim planom grada, i to: jug; Derviševića put do rijeke Stavinje, na sjever rijekom stavinjom do potoka Crema, prugom do mosta iznad naselja Bate, ponovo rijekom do kuće Alija Ismić, obuhvatajući naselja Sutješko polje, Orahovik, dalje putem Breza-Smrekovica idući južno, obuhvatajući naselja Stara kula i Kolonija prema bivšim zgradama GKP „Sretno“ Breza, dalje granica obuhvata naselja Jasike, Vidikovac, i pruža se prema domu Mahala i izlazi na regionalni put R-444 (**član 104.**) Držanje pasa i mačaka uredit će se posebnim propisom (**član 105**).
4. **Zakona o zaštiti i dobrobiti životinja („Službeni glasnik BiH“, broj: 25/09):** Sklonište za životinje osniva fizičko ili pravno lice, jedinica lokalne samouprave, općina, grad, kanton ili entitet. Nadležni upravni organ kantona, grada ili općine izdaje dozvolu za formiranje skloništa za životinje, na osnovu uputstva koje propisuje nadležno ministarstvo, a na prijedlog Ureda, te vodi upisnik skloništa za životinje (**član 28. stav 4 i 5**). Nadležni upravni organ kantona, grada ili općine izdaje dozvolu za formiranje higijenskog servisa za životinje, na osnovu uputstva koje propisuje nadležno ministarstvo, a na prijedlog Ureda (**član 29. stav 4**). Skloništa i higijenski servisi finansiraju se iz budžeta entiteta, kantona, gradova i općina, te drugih vidova finansiranja (donacije, pokloni itd.) (**član 30**).Dok tijela predviđena ovim Zakonom ne osnuju skloništa za životinje iz člana 28. Ovoga zakona, veterinarske stanice će, u sardnji sa nadležnim općinskim tijelima, provoditi kastraciju, sterilizaciju i obilježavanje napuštenih životinja, naručito pasa lutalica, te njihovo ponovno puštanje na mjesto prirodnog staništa a u svrhu stabilizacije populacije napuštenih životinja kontrolom njihove reprodukcije u kratkom roku (**član 43. stav 3**).
5. **Zakona o komunalnim djelatnostima („Službene novine ZDK“, broj: 17/08):** Komunalna djelatnost individualne komunalne potrošnje u smislu ovog zakona je, pored ostalog, i higijenska, strvoderska i kafilerijska djelatnost. Komunalna djelatnost zajedničke komunalne potrošnje u smislu ovog zakona je, pored ostalog, i obavljanje kafilerijskih usluga (**član 3**). Pod obavljanjem kafilerijskih usluga podrazumijevaju se poslovi stalnog i sigurnog uklanjanja životinja, pasa lutalica, lešina životinja, određenih nusproizvoda klanja, konfiskata i valioničkog otpada sa javnih površina i poslovi

eutanazije životinja (**član 4. tačka 17**). Iz prihoda ostvarenih od komunalnih usluga iz segmenta zajedničke komunalne potrošnje obezbjeđuju se sredstva za obavljanje kafilerijske usluge (**član 18**).

II. Razlozi za donošenje odluke

Već nekoliko godina prisutnost pasa lotalica na ulicama i javnim površinama predstavlja veliki problem. Psi lotalice stvaraju probleme ne samo zbog svoje agresivnosti, već i sve većeg razmnožavanja, ali i zbog migracije pasa iz jedne općine u drugu. Ozbiljno se ugrožava sigurnost građana, a naročito djece. Pored ugriza i straha koji izazivaju kod građana, te pričinjavanja materijalne štete građanima, napadi pasa lotalica mogu imati dalekosežne i trajne posljedice na zdravlje ljudi, a naročito kada je u pitanju psihofizičko zdravlje djece. Također, prisustvo velikog broja pasa lotalica uzrokuje znatno onečišćenje okoline odnosno javnih površina, parkova i gradskih ulica. Napuštene životinje mogu biti i prijenosnici zaraza na ljude i druge životinje. Zbog svakodnevnih napada i ugriza pasa lotalica, građani se sve češće odlučuju na tužbe, a sudovi uglavnom donose presude u njihovu korist. Psi se ne uklanjaju sa ulica još od 2009. godine kada je usvojen Zakon o zaštiti i dobrobiti životinja koji zabranjuje hvatanje i ubijanje pasa, a lokalnim vlastima nameće obavezu gradnje azila za napuštene životinje.

Čopori pasa na ulicama nastali su uglavnom razmnožavanjem nesteriliziranih pasa, koje godinama nekažnjeno napuštaju neodgovorni vlasnici. Vlasnici puštaju svoje pse da lutaju bez nadzora i u takvim slučajevima te životinje smatraju se djelom populacije lotalica. Vlasnici također napuštaju svoje životinje u trenucima kada ih više ne žele. Nažalost ovo je najčešći slučaj, posebno kada se radi o mladuncima. Nekontrolirano parenje donosi nam nove generacije lutajućih životinja.

Na području općine Breza do danas nije osnovan higijenski servis i sklonište za životinje, a čija izgradnja i funkcionisanje iziskuju značajna finansijska sredstva. U rješavanju problematike pasa lotalica do sada su redovno izdvajana sredstva za obavljanje kafilerijskih usluga, odnosno za sterilizaciju i kastraciju pasa, kako bi se stabilizirao broj pasa lotalica na području općine, a što se pokazalo nedovoljno učinkovitim metodom, jer psi nisu uklonjeni sa ulica i dalje predstavljaju prijetnju građanima. Sterilizacija pasa je ključni preventivni korak u kontroliranju populacije pasa lotalica, ali je samo dio rješenja.

Još jedan od problema sa kojima se susreće Općina Breza je držanje većeg broja pasa u posjedima privatnih lica u užem urbanom području grada Breza, a što za posljedicu ima narušavanje javnog reda i mira, sanitarno higijenskih uslova stanovanja, te nemogućnosti uživanja mirnog posjeda vlasnika susjednih parcela i stanara u zgradama kolektivnog stanovanja.

Na sjednici održanoj 29.01.2015. godine Općinsko vijeće Općine Breza donijelo je Odluku o uslovima, držanju i načinu postupanja sa kućnim ljubimcima i nezbrinutim životinjama, koja se kao takva nije mogla adekvatno primijeniti u praksi. Primjenom navedene Odluke kada je u pitanju inspekcijski nadzor nadležnog općinskog inspektora uočeni su određeni nedostaci iste, te je bilo neophodno pristupiti izradi nove Odluke.

Služba za privredu kao nosioc aktivnosti na provođenju javne rasprave po nacrtu odluke u predloženom obliku nakon provedene javne rasprave je došla do zaključka da je potrebno donijeti novu Odluku koja bi obuhvatila sve uočene nedostatke u primjeni predhodne Odluke.

Da bi se ovaj problem sistemski rješavao, te eliminirali uzroci koji dovode do pojavljivanja brojnih pasa na javnim površinama, predlažemo donošenje Odluke o uslovima i načinu držanja pasa, te načinu postupanja sa napuštenim i izgubljenim psima na području općine Breza. Predloženim rješenjima se nastoji uvesti više discipline u ovoj oblasti. Odluka propisuje uslove i način držanja pasa, kretanje pasa po javnim površinama i objektima javne namjene, obavezu cijepljenja, registracije i označavanja pasa, kontrolu njihovog razmnožavanja, način postupanja sa napuštenim i izgubljenim psima, te psima lualicama, nadzor i kaznene odredbe.

III. Javna rasprava

Na osnovu Zaključka Općinskog vijeća, broj: 01/1-02-2953/17 od 25.10.2017. godine („Službeni glasnik Općine Breza“, broj: -/17), o Nacrtu Odluke o dopuni Odluke o uslovima, držanju i načinu postupanja sa kućnim ljubimcima i nezbrinutim životinja, provedena je javna rasprava u trajanju od 26.10.2017. do 20.12.2017. godine. Svi prijedlozi, komentari i sugestije objedinjeni su u izvještaju koji se nalazi u prilogu ovog materijala.

IV. Finansijska sredstva za provođenje odluke

Za provođenje ove Odluke potrebno je osigurati sredstva iz Budžeta Općine Breza za 2018. godinu.

Imajući u vidu navedeno, predlaže se Općinskom vijeću da usvoji Prijedlog Odluke o uslovima i načinu držanja pasa, te načinu postupanja sa napuštenim i izgubljenim psima na području općine Breza, uz eventualne primjedbe, mišljenja i sugestije.

Obradivač:

- Radna grupa za izradu prijedloga
Odluke o uslovima, držanju i načinu postupanja
sa kućnim ljubimcima i nezbrinutim životinjama

Predlagač:

Služba za privredu

IZVJEŠTAJ

o provedenoj javnoj raspravi o Nacrtu odluke o uslovima i načinu držanja pasa, te načinu postupanja sa napuštenim i izgubljenim psima na području općine Breza

Općinsko vijeće je, na 11. sjednici održanoj dana 25.10.2017. godine, donijelo Zaključak o utvrđivanju Nacrta Odluke o dopuni Odluke o uslovima, držanju i načinu postupanja sa kućnim ljubimcima i nezbrinutim životinjama, broj: 01/1-02-2953/17 od 25.10.2017. godine („Službeni glasnik Općine Breza“, broj: -/17). Za nosioce aktivnosti provođenja javne rasprave određena je Služba za privredu. Nacrt odluke je objavljen na oglasnoj ploči i web-stranici Općine Breza, Radio Breza. Također, svim zainteresiranim licima smo omogućili neposredan uvid u cjelokupnu dokumentaciju.

Prije održavanja centralne javne rasprave zaprimljena su dva pismena podneska od strane dva građanina općine Breza u kojem iznose svoje prijedloge i sugestije na nacrt Odluke koji su sastavni dio ovog Izvještaja.

Na održanoj javnoj raspravi dati su sljedeći prijedlozi, sugestije i mišljenja:

1. **Muratović Kenan** (građanin općine Breza) u svome izlaganju osvrnuo se na nepostojanje jedinstvenog registra pasa, izostanak obavezne sterilizacije i kastracije kao preventivne metode smanjenja populacije napuštenih pasa na javnim površinama, a što je zakonska obaveza Općine Breza

2. **Hasanspahić Salih** (šef Službe za privredu Općine Breza) kazao je da se u što skorijem vremenskom periodu treba oformiti Radnu grupu koja će raditi na izradi prijedloga Odluke, te je prioritet smanjenje broja pasa na javnim površinama.

3. **Mamela- Herco Mersiha** (predstavnik JP „Komunalno“ d.o.o Breza) je sugerisala da se u novoj Odluci definišu parametri na osnovu kojih se može utvrditi koji je pas opasan i bolestan.

4. **Šehović Elsada** (Sanitarno-komunalni inspektor) ukazala je na konkretne probleme sa kojima se susretala u vršenju nadzora na primjenom odredaba Odluke.

Imajući u vidu navedeno, te činjenicu da većina sudionika javne rasprave podržava donošenje predmetne Odluke i poduzimanje aktivnosti u cilju rješavanja ove problematike, predlaže se Općinskom vijeću donošenje Odluke o uslovima i načinu držanja pasa, te načinu postupanja sa napuštenim i izgubljenim psima na području općine Breza.

Obrađivači:

- Radna grupa za izradu prijedloga
Odluke o uslovima, držanju i načinu postupanja
sa kućnim ljubimcima i nezbrinutim životinjama

Predlagač:

Služba za privredu